

**Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E**

28 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte	Iurie Diaconu,
Judecători	Liliana Catan, Ion Guzun,
cu participarea:	
procurorului	Graur Dumitru,
avocatului	Harunjen Artur,

a judecat, în ședință închisă, recursul declarat de avocatul Harunjen Artur împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 mai 2020, în numele inculpatei

*Neniță Elena XXXXX, născută
la XXXXX, originară și locuitoare a s. XXXXX r-nul
XXXXX, cetățeană a R. Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare:
instanța de recurs: 26.05.2020 - 28.05.2020.*

Avocatul a susținut recursul în sensul declarat.
Inculpata Neniță Elena, fiind citată legal, nu s-a prezentat.
Procurorul s-a pronunțat pentru respingerea recursului.
Asupra recursurilor nominalizate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința din 26 septembrie 2019, Judecătoria Edineț a hotărât: „*Neniță Elena XXXXX se recunoaște vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. 2) lit. „d” CP RM, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu privarea de dreptul de a desfășura activitatea privind angajarea persoanelor în câmpul muncii în instituții private pe un termen de 2 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, pentru femei.*

Măsura preventivă sub formă de control judiciar, aplicată în privința lui Neniță Elena se modifică în arest preventiv, luând-o imediat sub strajă din sala ședinței de judecată și a menține până la intrarea sentinței în vigoare.

Termenul ispășirii pedepsei pentru Neniță Elena a calcula din 26 septembrie 2019, cu includerea în termenul pedepsei aplicate a duratei aflării ei în stare de arest preventiv și arest la domiciliu din data de 06 decembrie 2018 ora 23²⁰ până 03.06.2019”.

2. Avocatul Dulgher Dumitru a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Neniță Elena să fie achitată din motivul lipsei în acțiunile ei a elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal.

3. În ședința instanței de apel, procurorul a înaintat un demers, în care a solicitat aplicarea față de inculpată a măsurii preventive - arestarea preventivă și eliberarea mandatului de arest pentru o perioadă de 30 zile, cu anunțarea ei în căutare.

Acuzatorul de stat a indicat că, cauza penală a fost numită pentru examinare la Curtea de Apel Bălți pentru 18.12.2019, 21.01.2020, 11.02.2020 și 19.05.2020, la care inculpata, fiind citată legal, nu s-au prezentat.

Astfel, inculpata, din motive necunoscute, se ascunde de la prezentarea în instanța de apel, iar acest fapt duce la tergiversarea examinării cauzei penale.

4. Potrivit încheierii din 19 mai 2020, Colegiului penal al Curții de apel Bălți a dispus: *"Admiterea demersului procurorului în Procuratura de Circumscripție Bălți Pasat Liliana.*

A anunța în căutare inculpata Neniță Elena XXXXX, a.n. XXXXX, originară și locuitoare din r. XXXXX, sat. XXXXX, moldoveancă, în concubinaj, are la întreținere doi copii minori de 13-17ani, temporal neangajată în câmpul muncii, studii medii incomplete, fără antecedente penale, cetățeană a Republicii Moldova.

La reținere în privința lui Neniță Elena XXXXX urmează a fi aleasă măsura preventivă sub formă de arest pe un termen de 30 (treizeci) zile ce urmează a fi calculat din momentul reținerii acesteia, cu eliberarea unui mandat de arestare pe termenul menționat.

Obligațiunea executării a o pune în sarcina Inspectoratului de Poliție Drochia"

Instanța de apel a statuat că, inculpata Neniță Elena intenționat și în mod neîntemeiat nu se prezintă în ședințele instanței de apel existând temeuri rezonabile de a presupune, că inculpata intenționat se ascunde de instanță. Acest fapt duce la tergiversarea examinării cauzei penale și neexaminarea cauzei în termeni rezonabili.

De asemenea, la soluționarea întrebării privind schimbarea măsurii preventive, instanța de apel a luat în considerație și următoarele criterii: caracterul și gradul prejudiciabil al faptelor comise de către inculpată, persoana acesteia.

5. Avocatul Harunjen Artur a declarat recurs, solicitând casarea acestei încheieri și dispunerea aplicării, după caz, a unei măsuri preventive mai blânde, non-privative de libertate.

Recurentul a menționat că, la momentul convocării ședinței de judecată în instanța de apel, inculpata era bolnavă, a vizitat în acest sens medicul de familie la 14.05.2020, adică până la convocarea ședinței de judecată în instanța de apel, care i-a constatat maladie cronică avansată sub formă de bronhopneumopatie cronică obstetrică în acutizare IRO-8, fiindu-i prescris tratament ambulatoriu (dovadă în acest sens anexăm certificatul medicului de familie în original), or, potrivit certificatului nr. XXXXX din 22.05.2020, eliberat de către Spitalul raional Rîșcani, la moment Nenița Elena într-adevăr se află internată în secția cardiologie cu diagnoza cardiopatie inflamatorie, pneumonie pe dreapta.

Instanța de apel a reținut în mod greșit și incorect circumstanțele de fapt și de drept cu privire la necesitatea aplicării măsurii arestării preventive în ordinea art. 321 alin. (5) Cod de procedură penală în privința inculpatei or, în situația pandemiei existente argumentele apărătorului cu privire la imposibilitatea prezentării pentru moment a inculpatei în ședința de judecată în instanța de apel pe motiv de boală, puteau și urmau a fi reținute ca fiind întemeiate sau cel puțin supuse verificării în acest sens.

6. Judecând recursul respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform art. 311, 312, 329, 416 Cod de procedură penală, instanța de apel, deliberând asupra apelului, dacă este necesar, poate hotărî aplicarea dispozițiilor privitoare la măsurile preventive. Hotărârea instanței poate fi atacată, în termen de 3 zile, în instanța ierarhic superioară cu recurs, pentru efectuarea controlului judiciar al legalității deciziei respective.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art. 176 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 5 alin. (1) lit. a), b), c) din CoEDO, arestarea preventivă poate fi aplicată de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile de a presupune că inculpatul ar putea să se ascundă de instanță, să împiedice stabilirea adevărului în procesul penal, să săvârșească alte infracțiuni, sau pentru asigurarea executării sentinței. Orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția cazurilor când este deținut legal pe baza condamnării pronunțate de către un tribunal competent, dacă a făcut obiectul unei arestări sau al unei dețineri legale pentru nesupunerea la o hotărâre pronunțată, conform legii, de către un tribunal ori în vederea garantării executării unei obligații prevăzute de lege, dacă a fost arestat sau reținut în vederea aducerii sale în fața autorității judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a bănui că a săvârșit o infracțiune sau când există motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvârșească o infracțiune sau să fugă după săvârșirea acesteia.

Sub acest aspect se reține că, conform părții descriptive a încheierii atacate, soluția neclară a instanței de apel: „**La reținere în privința lui Neniță Elena XXXXX urmează a fi aleasă măsura preventivă sub formă de arest pe un termen de 30 (treizeci) zile**”, nu este fondată pe nici un temei de drept din categoria celor nominalizate supra (pct. 4 din prezenta decizie).

Mai mult, soluția enunțată contravine totalmente dispozitivului sentinței instanței de fond, privind condamnarea inculpatei deja, cât și cu privire la temeiurilor de drept pentru deținerea ei în penitenciar, cum ar fi că: „**stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani..., cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, pentru femei. Măsura preventivă sub formă de control judiciar, aplicată în privința lui Neniță Elena se modifică în arest preventiv, luând-o imediat sub strajă din sala ședinței de judecată și a menține până la intrarea sentinței în vigoare**” (pct. 1. din decizie).

Pe lângă aceasta, soluția contestată nu coroborează nici cu prevederile din art. 186 alin. (6) Cod de procedură penală, art. 5 alin. (1) lit. a), b), c) din CEDO, cu jurisprudența națională și internațională, conform căror arestul poate fi aplicat doar până la pronunțarea sentinței de către instanța de fond. Orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția cazurilor când este deținut legal pe baza condamnării pronunțate de către un tribunal competent. Ori, expresia „pe baza unei condamnări” nu poate fi interpretată ca limitându-se la ipoteza unei condamnări definitive, deoarece acest lucru ar exclude arestarea în cursul ședinței de judecată a persoanelor condamnate care au compărut fiind în libertate. Detenția preventivă se încheie în momentul în care persoanei deținute îi este stabilită pedeapsa, fie și de către o instanță de fond (*Savca v. Republica Moldova, Wemhoff v. Germania, Decizie Curții Constituționale nr.15 din 09.02.2018 de inadmisibilitate a sesizării nr.11g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a art.195 alin.(5) pct.3) și a art.395 alin.(1) pct.5) din Codul de procedură penală (aplicarea măsurii preventive în cazul sentinței de condamnare și încetarea de drept a măsurii preventive).*

Împrejurările nominalizate denotă în mod concludent că încheierea contestată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția în partea aplicării inculpatei a arestării preventive, iar recursul declarat este întemeiat în acest sens.

Potrivit art. 312 alin. (5) pct. 1) Cod de procedură penală, în urma controlului judiciar efectuat, instanța admite recursul, dacă acesta este întemeiat.

În rest, încheierea atacată necesită a fi menținută, deoarece soluția căutării inculpatei nu poate fi, de drept, atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție.

Ori, recursul menționat, în care lipsește cu desăvârșire critica soluției respective, în aspectul vizat este inadmisibil.

Prin urmare, recursul de pe rol urmează a fi admis, cu casarea parțială a încheierii contestate.

7. Conform art. 312 alin. (5) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Admite recursul declarat de avocatul Harunjen Artur, casează încheierea Curții de Apel Bălți din 19 mai 2020 în privința inculpatei Neniță Elena XXXXX, în partea privind: ***„La reținere în privința lui Neniță Elena XXXXX urmează a fi aleasă măsura preventivă sub formă de arest pe un termen de 30 (treizeci) zile ce urmează a fi calculat din momentul reținerii acesteia, cu eliberarea unui mandat de arestare pe termenul menționat”***.

În rest, încheierea atacată se menține.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 29 mai 2020.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun